

Sygn. akt III RC 167/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st.sekr.sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 lutego 2019 roku

sprawy z powództwa A. W. (1) i W. W. (1)

reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową M. W.

przeciwko A. W. (2)

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa alimenty płatne od A. W. (2) na rzecz jego małoletnich dzieci A. W. (1), ur.(...) i W. W. (1), ur.(...) ustalone ostatnio wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie sygn. akt I C 823/13 z dnia 30.08.2013 roku z kwot po 300 (trzysta) złotych miesięcznie do kwot po 700 (siedemset) złotych miesięcznie na rzecz każdej z nich, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dzieci M. W. poczynając od dnia 11 października 2018 roku,
2. zasądza od A. W. (2) na rzecz M. W. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania sądowego, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.
4. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 167/18

UZASADNIENIE

Powódki A. W. (1) oraz W. W. (1) reprezentowane przez przedstawicielkę ustawową - matkę M. W. w pozwie z dnia 5 października 2018 roku wniosły o podwyższenie alimentów od pozwanego A. W. (2) z kwoty po 300 zł do kwoty po 700 zł miesięcznie na każdą z nich oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że alimenty od pozwanego na rzecz powódek w kwocie po 300 zł zostały ustalone 6 lat temu, a od tego czasu sytuacja materialna i finansowa powódek i ich matki uległy zmianie, poprawiła się ponadto sytuacja majątkowa pozwanego. Alimenty zasądzone na rzecz małoletnich A. i W. nie wystarczają na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb, które są coraz większe. Powódki są już w wieku szkolny mają swoje zainteresowania, rozwijają zdolności, mają szczególne potrzeby w zakresie leczenia (okulista, ortodonta), wyjeżdżają na wakacje, na wycieczki szkolne, spotykają się z koleżankami. Pozwany ma rzadkie kontakty z córkami (pozew – k. 2 - 4).

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 października 2018 roku pozwany A. W. (2) uznał powództwo do kwoty po 400 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek i wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz zasądzenie

od powódek na rzecz pozwanego kosztów procesu. Zakwestionował wysokość uzasadnionych kosztów utrzymania małoletnich powódek w zakresie dodatkowych lekcji z języka angielskiego, gdyż przedstawicielka ustawowa jest nauczycielką tego przedmiotu, w zakresie kosztownych wyjazdów na wczasy, wycieczki, obozy. Podkreślił, że przedstawicielka ustawowa podejmuje dodatkowe zatrudnienie w ramach prywatnych korepetycji, jak i nauki w szkole językowej. Wskazał, iż wyrażał gotowość wyremontowania pokoju córek oraz przekazywania powódką dodatkowych środków w ramach prezentów. Wyrażał wielokrotnie gotowość zabrania córek na pizzę, lody. Powołał się na fakt wykonywania prac dorywczy dających dochód 2.000 – 2.200 zł (odpowiedź na pozew – k. 11-12).

Powyższe stanowiska zostały rozwinięte i podtrzymane przez obie strony na rozprawie przed Sądem w dniu 4 lutego 2019 roku (e-protokół z rozprawy – k. 82-84).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódki: A. W. (1), urodzona dnia (...) oraz W. W. (1) urodzona (...), są córkami M. W. i A. W. (2). Rodzicie powódek są po rozwodzie, nie mieszkają razem.

(okoliczności bezsporne)

Ostatnio alimenty od pozwanego A. W. (2) na rzecz powódek ustalone zostały w wyroku rozwodowym z dnia 30 sierpnia 2013 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie I C 823/13 w wysokości po 300 zł miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich powódek, przy czym ustalił, że alimenty będą płatne do rąk matki dzieci M. W. do dnia 10. każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

(dowód: wyrok rozwodowy w sprawie I C 823/13 – k. 68-69 z załączonych akt o sygn. I C 823/13)

Kiedy ostatnio ustalana była wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powódek małoletnia W. miała 8 lat, a małoletnia A. – 6 lat. W. chodziła do klasy II szkoły podstawowej, zaś A. – do przedszkola. Małoletnie były zdrowe, nie leczyły się. W opiece nad powódkami oraz finansowo pomagał babka macierzysta K. K..

Przedstawicielka ustawowa małoletnich M. W., miała 34 lata, z wykształcenia była nauczycielem i pracowała w Gimnazjum (...). Z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 2.100 zł netto. Podjęła dodatkowe zatrudnienie w Gimnazjum w P., z tego tytułu osiągała dochód 900 zł netto. Mieszkała wraz z córkami w mieszkaniu należącym do niej i pozwanego. Kredyt zaciągnięty na spłatę mieszkania spłacała matka przedstawicielki ustawowej. M. W. spłacała kredyt na zakup samochodu O. (...) będącego we wspólności majątkowej.

Pozwany A. W. (2), miał 34 lata, wykształcenie średnie w zawodzie mechanik samochodowy, prowadził działalność gospodarczą w zakresie wykończenia wnętrz od 1 sierpnia 2011 r. W 2013 roku osiągnął dochód w wysokości 39.800 zł. Miesięcznie osiągał dochód netto od 2.000 zł – 5.000 zł. Spłacał kredyt konsumpcyjny w ratach po 560 zł miesięcznie. Wynajmował pokój z dostępem do kuchni i łazienki, z tego tytułu ponosił wydatki w kwocie 400 zł.

(dowód: dokumenty z akt sprawy I C 823/13)

Obecnie W. W. (1) ma 14 lat, zaś A. W. (1) ma 12 lat. Obie są uczennicami Szkoły Podstawowej nr (...) w Ł.. Powódki mieszkają razem z matką w mieszkaniu stanowiącym własność przedstawicielki ustawowej. Miesięczny, usprawiedliwiony koszt utrzymania małoletnich powódek wynosi po około 1500 złotych, na kwotę tę składają się następujące pozycje: 376 zł – koszty utrzymania mieszkania (czynsz, prąd, woda, Internet, telefon), 960 zł – żywność, odzież i obuwie, koszty edukacyjne (ubezpieczenie, składki, pomoce naukowe). W przypadku małoletniej W. na usprawiedliwione koszty utrzymania składają się ponadto: opieka okulistyczna, fizjoterapeutyczna, witaminy, wycieczki szkolne, spotkania z koleżankami, co daje dodatkową kwotę 220 zł. W przypadku małoletniej A. kwota ta wynosi około 200 zł i składają się na nią opieka ortodontyczna, wycieczki szkolne, spotkania z koleżankami.

Powódki co roku wyjeżdżają na wakacje wraz z przedstawicielką ustawową, są to wyjazdy zagraniczne. Pozostają pod prywatną opieką stomatologa. Korzystają z odpłatnych kursów językowych. Mają dwa chomiki, które kupił im pozwany.

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół z dnia 04.02.2019 r. czas: 00:01:45 – k. 82v w zw. 00:48:18 – k. 83v; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 04.02.2019 r. czas: 00:20:46 – k. 83 w zw. z 00:55:49 - k. 84; potwierdzenie zapłaty i F. Vat – k. 14-18, 23 – 26, 28 – 41; polisa ubezpieczenia – k. 42-44; wniosek – polisa – k. 45-47; badanie techniczne pojazdu – k. 48)

M. W. ma 40 lat, jest nauczycielką języka angielskiego. Jest zatrudniona w Szkole Podstawowej nr (...) w Ł. z wynagrodzeniem 3.049,90 zł. Wynagrodzenie jest obciążone z tytułu spłaty pożyczki z Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej w kwocie 1.000 zł. Dodatkowo pracowała w prywatnej szkole językowej w ramach umowy o dzieło. Miała stawkę godzinową 30 zł. W tego tytułu osiągała dochód w wysokości około 500 zł miesięcznie. Nie udziela prywatnie korepetycji. Otrzymuje ponadto świadczenie 500+ na jedną z córek. Spłaca byłego męża z majątku dorobkowego w kwocie 50.000 zł, w dwóch ratach po 25.000 zł. Otrzymuje wsparcie finansowe od matki K. K.. Babka macierzysta kupuje powódkom ubrania, buty. Dobrowolnie miesięcznie łoży na utrzymanie powódek i przedstawicielki ustawowej około 1.000 zł.

Ponosi koszty utrzymania mieszkania w kwocie 540 zł miesięcznie, za energie elektryczną 115 zł miesięcznie, 150 zł – telewizja i (...), po 38 zł – telefony powódek, 48 zł – telefon przedstawicielki ustawowej. Ponosi koszty utrzymania samochodu. Zakupu środków czystości w kwocie 150 zł.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 27, zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół z dnia 04.02.2019 r. czas: 00:01:45 – k. 82v w zw. z 00:48:18 – k. 83v; zeznania świadka K. K. e-protokół z dnia 04.02.2019 r. czas: 00:39:39 – k. 83v; wydruk ze strony internetowej szkoły językowej – k. 81)

A. W. (2) ma aktualnie 40 lat, wykształcenie średnie – mechanik samochodowy. Obecnie jest bezrobotny. Nie jest zarejestrowany w urzędzie pracy. Wykonuje prace dorywcze w zakresie wykończenia wnętrz, z których osiąga dochód 2.000 złotych. Do 2016 roku prowadził działalność gospodarczą, z której osiągał dochód około 2.100 złotych miesięcznie po odliczeniu kosztów jej prowadzenia. Obecnie zamierza powrócić do zarejestrowania działalności gospodarczej. Zamierza wyjechać do Anglii do rodziny.

Oprócz małoletnich powódek nie ma nikogo więcej na utrzymaniu. Mieszka w domu pobudowanym na działce swojego ojca. Dom wybudował sam w latach 2013 – 2015. Na koszty utrzymania pozwanego składają się ponadto następujące pozycje: 600 zł – alimenty na powódki, 400 zł – gaz, 50 zł – prąd, 60 zł – woda. Nie ma ubezpieczenia zdrowotnego, lecz się odpłatnie. Regularnie oszczędza pieniądze na koncie bankowym.

Pozwany utrzymuje sporadyczny kontakt z córkami, nie wyjeżdża z nimi na wakacje. W ubiegłym roku spotkał się z nimi kilka razy. Córki nie chcą się z nim spotykać. Pozwany zachęca jej do spotkań przynajmniej raz w miesiącu, zaprasza na pizzę lub lody. Nie był informowany o wycieczkach córek. Podczas pobytu powódki w ubiegłym roku w szpitalu przez 8 dni, pozwany odwiedził ją dwukrotnie po pół godziny.

Nie płaci systematycznie alimentów, z uwagi na nieregularne dochody osiągane z pracy dorywczej.

(dowód: zeznania pozwanego A. W. (2) e-protokół z dnia 04.02.2019 r. 00:20:46 – k. 83 w zw. z 00:55:49 – k. 84; wydruk historii rozmów z powódkami – k. 62-69; wydruk z konta – k. 70-71)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowody z dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i potwierdzają przedstawiane przez nie fakty.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w całości, to jest w zakresie żądania podwyższenia alimentów płatnych od pozwanego A. W. (2) na rzecz jego córek A. W. (1) oraz W. W. (1) z kwoty po 300 złotych miesięcznie do kwoty po 700 złotych miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich powódek.

W myśl art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć natomiast należy zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

Zakres potrzeb dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców, ustanawia przepis art. 96 k.r.o. W związku z powyższym, rodzice zobowiązani są zapewnić dzieciom, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, zaspokojenie potrzeb w zakresie wyżywienia, odzieży, środków higieny oraz leczenia. Należy podkreślić, iż rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

W niniejszej sprawie Sąd doszedł do wniosku, iż zasadnym jest podwyższenie alimentów płatnych od pozwanego A. W. (2) na rzecz jego córek

A. i W. z kwoty po 300 złotych miesięcznie do kwoty po 700 złotych miesięcznie. Potrzeby powódek, które są w takim wieku, że nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, nie osiągają same żadnych dochodów, nie mają własnego majątku, z upływem czasu rosną. W literaturze podkreśla się, iż z biegiem lat, a zwłaszcza wskutek dorastania dziecka zwiększają się jego potrzeby i tym samym osoby zobowiązane do jego alimentacji powinny zwiększyć swój wysiłek dla zaspokojenia tych potrzeb (T. Smoczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 277).

Od chwili, kiedy ostatnio była ustalona wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powódek, to jest dnia wydania wyroku rozwodowego przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 30 sierpnia 2013 r., upłynęło prawie 6 lat. Od tamtej pory uległa zmianie nie tylko sytuacja powódek, ale również zmieniła się sytuacja ich matki oraz ojca - pozwanego.

Kiedy ostatnio ustalana była wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powódek małoletnia W. miała 8 lat, a małoletnia A. – 6 lat. W. chodziła do klasy II szkoły podstawowej, zaś A. – do przedszkola. Małoletnie były zdrowe, nie leczyły się. W opiece nad powódkami oraz finansowo pomagał babka macierzysta K. K.. Obecnie W. W. (1) ma już 14 lat, zaś A. W. (1) ma już 12 lat. Obie są uczennicami Szkoły Podstawowej nr (...) w Ł.. Weszły już w nastoletni wiek, mają określone zainteresowania, chcą rozwijać swoje pasje. Jednocześnie wymagają stałego leczenia stomatologicznego, ortodontycznego, okulistycznego oraz rehabilitacyjnego. Są starsze częściej wyjeżdżają na wycieczki szkolne i obozy. Wyjazdy te są dłuższe i bardziej kosztowne. C. oku wyjeżdżają z przedstawicielką ustawową na zagraniczne wczasy. Korzystają z odpłatnych kursów językowych. Mają dwa chomiki, które kupił im pozwany, a których miesięczny koszt utrzymania sięga 50 zł. Jednocześnie nawiązują nowe przyjaźnie, spotykają się z koleżankami, uczestniczą w uroczystościach urodzinowych. Sąd uznał, że usprawiedliwione koszty utrzymania powódek sięgają po około 1500 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich. Wydatki przekraczające tę kwotę Sąd uznał za mające charakter zbytkowy, nieadekwatny do poziomu życia ich rodziców. Dobrowolne zapewnianie tych potrzeb przez babkę macierzysta nie ulega wątpliwości, bowiem przedstawicielka ustawowa nie ma tak wysokich możliwości finansowych.

Od 2013 roku sytuacja matki powódki zmieniła się nieznacznie w zakresie możliwości osiągnięcia dochodów. Pracuje w Szkole Podstawowej nr 2 i osiąga dochód około 3.050 zł, dodatkowo pracuje w szkole językowej – 500 zł miesięcznie,

świadczenie 500 + oraz alimenty w kwocie 600 zł. Łącznie jest to kwota 4.600 zł, co daje około 1.530 zł na jednego członka trzyosobowej rodziny i pozostaje w zgodzie z zasadą równej stopy życiowej.

Sytuacja pozwanego od 2013 roku również uległa dużej zmianie w ten sposób, że obecnie nie ma tak wysokich obciążeń kredytowych, jak to było przed 6 laty 460 zł. Nie ponosi już kosztów wynajmu pokoju, a utrzymuje swój dom. Udało mu się samodzielnie pobudować dom w latach 2013 – 2015. Odkłada systematycznie oszczędności. Otrzymał pierwszą ratę tytułem spłaty z majątku wspólnego w kwocie 25.000 zł. Jego możliwości zarobkowe określane są kwotą co najmniej 2.100 zł miesięcznie., z które systematycznie odkłada oszczędności. Otrzymuje pomoc od rodziców, w postaci wyżywienia. Kwota ta pozwoli mu uiszczać po 700 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek. Będziełożył na utrzymanie każdej z córek taką samą kwotę, za jaką sam będzie musiał się utrzymać.

Poziom konsumpcji dzieci w proporcji do konsumpcji rodziców w typowej sytuacji jest niższy z uwagi na wydatki rodziców związane z wykonywaniem pracy zarobkowej oraz wyższe ceny i poziom usług świadczonych zwykle na rzecz dorosłych osób. Niemniej stopa życiowa dzieci powinna być porównywalna z poziomem życia rodziców (T. Sokołowski, Komentarz do art. 27 k.r.o., LEX, 30.06.2013 r.)

Żądanie, by usprawiedliwione koszty utrzymania powódek ustalone ostatecznie na kwotę po około 1500 złotych miesięcznie pokrywał niemal w połowie tj. w wysokości 700 zł pozwany jest adekwatne do jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Na M. W. ciąży obowiązek bezpośredniej opieki i troski o wychowanie powódek, zaś pozwany sporadycznie spotyka się z córkami, które nie chcą się z nim spotykać. M. W. jako samotna matka musi pogodzić obowiązek osobistej troski z pracą zawodową w celu zaspokajania połowy potrzeb córek. Zasadne jest jednak żądanie zwiększenia alimentów na rzecz powódek do kwoty 700 zł miesięcznie, którą to kwotę Sąd ustalił stosując zasadę „równej stopy życiowej”.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwala na stwierdzenie, że istniejące warunki społeczno - gospodarcze i żadne ważne przyczyny nie stoją na przeszkodzie, by pozwany, wykorzystując swoje siły i umiejętności, zaspokajał częściowo potrzeby córek, łącząc na ich utrzymanie kwoty po 700 złotych miesięcznie. A. W. (2) jest 40-letnim, czynnym zawodowo, zdolnym do pracy mężczyzną i powinien przyjąć na siebie w należyтым stopniu odpowiedzialność za los swoich córek. Ma określone możliwości zarobkowe, jako mechanik samochodowy oraz przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie prac wykończeniowych, na których wykonawstwo zapotrzebowanie nie słabnie. Biorąc pod uwagę zarówno wykształcenie pozwanego, posiadanie konkretnego zawodu, jak i dotychczasowe doświadczenie pozwanego, ma on możliwości zaspokajania potrzeb powódek w zakreślonej przez Sąd wysokości.

Godzi się zauważyć, że Sąd, orzekając o wysokości świadczeń alimentacyjnych, bierze pod uwagę nie tylko dochody realnie osiągnięte przez zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych, ale także jego potencjalne możliwości zarobkowe i majątkowe, to jest dochody i majątek, jakie zobowiązany mógłby osiągnąć przy pełnym wykorzystaniu swoich kwalifikacji zawodowych, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, uwzględniając stan zdrowia i wiek zobowiązanego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych zarobków i dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności jego zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno - gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 1975 r., III CRN 48/75, LEX nr 7702; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 r., sygn. III CR 212/58, OSPiKA 1960, nr 2, poz. 41)

Alimenty podwyższono poczynając od dnia 11 października 2018 roku, to jest od daty doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających podwyższenie alimentów z datą wsteczną.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., to jest nie obciążył pozwanego kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie, na mocy którego podwyższono alimenty. Rygor natychmiastowej wykonalności jest bowiem nadawany z urzędu bez żadnych ograniczeń w zakresie rat alimentacyjnych płatnych po dniu wniesienia powództwa do sądu.